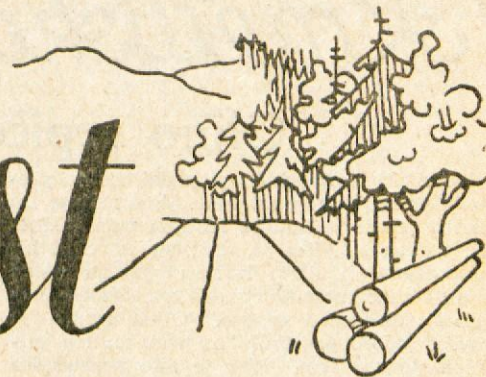

Dolenjski list

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJEV ČRNOMELJ, NOVO MESTO IN TREBNJE

Leto I. — štev. 15.

NOVO MESTO, 2. junija 1950.

Izhaja tedensko

Naša glavna naloga je, skrbeti za mater in otroka

V novomeškem DID

Tudi v Novem mestu se pripravljamo na »Teden matere in otroka«.

Nikjer ali pa malokje se stori za otroka toliko, kakor v naši državi. Tudi v Novem mestu se posveča temu važnemu vprašanju velika pažnja. Mestni odbor AFZ se ne straši ne truda, ne žrtve, da nudi pomoč in ugodje nege potrebnim otrokom.

Pomoč „Domu igre in dela“ v Novem mestu

Najtopleje se uprava »Doma igre in dela« Vide Tomšičeve v Novem mestu zahvaljuje Kmečki zadrugi iz Novega mesta za 5000 din prostovoljnih prispevkov. Kljub temu, da nima imenovana ustanova nobenega otroka v Domu, je

prva izkazala pomoč našim malčkom.

Vsa ostala podjetja in ustanove naj si vzamejo za vzgled Kmetijsko zadrugo in naj tudi ostali priskočijo na pomoč. Saj gre vsak najmanjši dar v korist naši mladini — naši bodočnosti. Uprava DID

pri gradnji svoje stanovanjske hiše, ne plačuje mu pa redno njegovih izplačil. V Krmelju, kjer imajo učenci največ možnosti za dvig strokovne izobrazbe pa se tukaj tudi najde napaka, v sami šoli ni nikdo vodil točne evidence nad učenci, kateri redno obiskujejo šolo. Ravno tako predavatelji neredno vršijo svoja predavanja, tako da morajo učenci večasih čakati nanje po celo uro. Vprašanje nastane čigava je krivda ali odgovornega vodja šole, ali razrednika. Mnenja smo, da je to krivda obeh. Nepravilno je tudi zaposlovanje učencev ob nedeljah, kar se dogaja v tem obratu, če pa učenec ne pride na delo v nedeljo, mu odrežejo živilsko nakaznico, kar vsekakor ni v skladu z uredbami o živilskih nakaznicah in uredbi zaposlovanja učencev v gospodarstvu.

Kaj pa je s trgovskimi učenci, Tudi tukaj se dogajajo nepravilnosti po KZ kakor od strani OZKZ, da nimajo učenci sklenjenih učnih pogodb. Nekateri učenci pa so postavljeni že za poslovodje KZ in tako vsled teh napak nastajajo napake tudi po samih KZ glede nepravilnega vodstva. Nekateri učenci pa se ne zavedajo, kaj jim ljudska oblast nudi in hočejo na gotov način ljudsko oblast varati. Tako je Omahen Jože iz Biča, KLO Vel. Gaber prinesel k izpitni komisiji hlače, ki jih je prejel iz Amerike, hlače ki pa jih je izdelal za izpit, pa je pustil doma. Misleč, da naši mojstri izpitnih komisij tega ne bodo opazili. Koliko se je učenec naučil nastaja vprašanje, ker se ni poslužil pri svojem izpitu lastnega izdelka.

Sprejemanje mladine v učenje se začne s prvim junijem in bo trajalo do 1. septembra. Vsi stariši, ki imajo svoje otroke od 14.—17. leta, naj jih prijavijo na poverjeništvu za delo, kjer si bodo lahko izbrali razne poklice v nižje strokovne šole.

Dan učencev v gospodarstvu bo nova vzpodbuda za nadaljnjo vključitev, saj plan predvideva ocenitev uspehov v samem učenju, disciplini rednega posejanja šole itd. Razstava v dnevnu učencev bo pokazala koliko so naši učenci pridobili pri praktičnem delu. Najboljši učenci pa bodo prejeli na-

Spored prireditev v „Tednu matere in otroka“

3. VI. 1950: Ponirska akademija v DLP ob 8. uri zvečer. Spored:

1. Govor;
2. Enodejanka pionirjev;
3. Mladinski pevski zbor;
4. Mladinski orkester;
5. Baletna točka iz Sneguljčice;
6. Fizikalni nastop;
7. Deklamacije.

4. VI. 1950: Pionirski dan — festival. Ob 10. uri dopoldne otvoritev pionirskega dne in Tedna matere in otroka v DLP. Pregled dela pionirske organizacije, nagrade in prireditev.

5. VI. 1950: Zvečer gostuje ljubljanski orkester.

6. VI. 1950: Pedagoška predavanja o vzgoji otrok ob 4. uri popoldne.

7. VI. 1950: Udarniško delo vseh množičnih organizacij. Popoldne ob 4. uri igra Sneguljčica za podeželje.

8. VI. 1950: Organizacija AFZ obišče internat v Smihelu pri Novem mestu, mladinska organizacija pa obišče DID, zvečer ob 8. uri igra Sneguljčica.

10. VI. 1950: Zbiranje starega železa, članice AFZ in obiskovalke pa obiščejo po domovih otroke, ki spadajo pod osebno zaščito države. Zvečer ob 8. uri zaključna prireditev v DLP s sledečim sporedom:

1. Referat;
2. Podelitev nagrad in priznanje materam;
3. Orkester SKUD »Dušana Jerba«, moški pevski zbor, dve recitaciji.

11. VI. 1950: Dan cicibanov, ob 10. uri otvoritev igrišča na Marofu in otroški sejem pred DID.

Viden in razveseljiv je napredek v vzgoji naših malčkov. Izkoriščajoči lepe dneve skačejo ves dan na zraku in soncu. Kako jim to prija, kažejo njih nabrekli ličica, zdrave barve in njihova od sreče žareča očka.

Zrak, sonce in otroška družba požive in krepe otroka.

Tem bolj je torej žalostno, da so še ljudje starih nazorov in miselnosti, katerim je najemnik z večjim številom otrok trn v peti. Otrokom ne privoščijo gibanja na prostem in njih veselo vzklikanje med igro jih boli, ker se jim lahko prašič vznemirja. Ena ne dovoli, da bi se postavila na dvorišču gugalnica, akoravno je sama tudi najemnica in mati sedaj že odraslih otrok, ki ne rabijo več gugalnice. Končno da svoj pristanek, a le s pridržkom, da ne bodo drugi, tuji otroci prihajali na dvorišče, dobro vedoč, da se otrok sam ne igra in uživa le pri igranju v družbi. Druga polaga trnje, da bi se malček ne dotaknil njene gredice, ne meneč se za to, da si lahko okvari zdravje. Obe imata razvit »socialni čut«, saj se ž njim ponašata, a le za svojega prašiča, ne pa za sočloveka.

Upamo, da jima bosta naša ljudska oblast in »Teden matere in otroka« zgovorno in nazorno dopovedala, da je takim sebičnejšem enkrat, za vselej odklenkalo.

Drugič več. P. M.

AFZ V DOL. TOPLICAH V PRIPRAVAH ZA TEDEN MATERE IN OTROKA

Za Teden matere in otroka se AFZ v Dol. Toplicah skrbno pripravlja. Hoče, da bi bil teden matere in otroka na dostojni in krajevnim prilikam primerni višini. Zato se večkrat sestaja k sejам. V tem tednu bo tudi pionirski dan. Nastopili bodo pionirji topliškega sektorja. Bodo tudi predavanja za matere o vzgoji otrok, zdravstvena predavanja ter tudi kulturne prireditve. Za sklep Tedna matere in otroka pa bo otroški sejem, kateri naj naše najmlajše razveseli in z njimi vred tudi matere.

Učenci v gospodarstvu ne smejo biti izkoriščani

Ljudska oblast, ki posveča mnogo skrbi učencem v gospodarstvu, je dala možnost praznovanja tudi tem pionirjem socialističnega dela, da praznujejo svoj letni dan učencev gospodarstva. Konferenca, ki jo je organiziralo poverjeništvu za delo v okraju Trebnjem, je pokazala veliko zanimanje učencev samih kot njihovih staršev, saj v predaprilski Jugoslaviji učenci v gospodarstvu niso imeli tako široke možnosti pri splošnem sodelovanju v raznih organizacijah in dvigu ideološko politične izgradnje pač pa so bili le vedno zapostavljeni in zapo-

sleni pri raznih drugih delih poleg svojega strokovnega dela.

Nekateri mojstri iz predaprilske Jugoslavije, pa se ne zavedajo, da se je z ljudsko oblastjo tudi v teh ozirih napravila prelomnica pri staremu načinu njihove strokovne izobrazbe. Tako na primer Matjaž Kocjan, mizar iz Biča, zaposluje štiri učence z nadurnim delom, za kar pa jim še redno delo ne plačuje. Enak primer je pri čevljarstvu mojstru Rovinšek Francu v St. Janžu, ki zaposluje učena po 14 ur dnevno in poleg tega tudi pri drugih delih, tako na primer

grade in ustno pohvalo. Na konferenci je bila izražena želja vseh učencev, da bi napravili skupni izlet v Opatijo in Postojno, kar bo v okviru dneva učencev po zaključku programa tudi izvršeno. Skupni izlet bo še bolj zblizal in utrdil povezavo vseh učencev, ki se borijo za iste cilje v planskem gospodarstvu. — Iz pisarne pov. za delo L. A.

Kmetijski svetovalec

Oljno repico bomo želi

Marsikdo je začuden pogledal, ko je preteklo jesen prejel plan setve oljne repice. Do lanske jeseni je bila ta rastlina večini kmetov nepoznana. Res je, da plan setve ni bil zadovoljivo in 100% izvršen, je pa setev oljne repice marsikaterega kmetovalca prepričala, da dobro uspeva. Oljna repica je povsod dobro prezimila in kaže na lep pridelek povsod tam, kjer je bila pravočasno posejana in pognojena. Kdor jo je pa seveda posejal na najslabšo in negnojeno njivo, samo da je dosegel plan, bo imel slab pridelek. Večkrat se še dogaja, da kmetovalci industrijskim rastlinam ne polagajo dovolj skrbi, ker jih smatrajo za rastline, katere so prisiljeni sejati in hočejo ravno s slabim pridelkom dokazati, da pri njih ne uspevajo. Pri sončnicah so že v preteklem letu prišli do zaključka, da dobro obrode in da imajo velike koristi, pri oljni repici pa lahko uvidijo letos, da je donosna rastlina. Vsi kmetovalci, ki so lansko leto sejali oljno repico, upajo, da bodo letos sami prostovoljno stopili v krog pridelovalcev industrijskih rastlin, da koristijo sebi in skupnosti. Pridelovanje industrijskih rastlin nudi pridelovalcem zelo ugodne pogoje, ker lahko ves pridelek prodajo po vezanih cenah in dobe še nakaznice za nakup olja v količinah z ozirom na oddano količino semena. Upamo, da bo v avgustu pri setvi oljne repice z lahkoto možno pridobiti dovolj kmetovalcev, ki bodo sejali oljno repico prostovoljno.

Ker je oljna repica nova rastlina pri nas, mogoče marsikaterega zanima zvedeti kaj več o njej. Oljna repica je pri naših krajevnih in podnebnih razmerah poleg sončnic, buč in lanu najvažnejša rastlina za pridobivanje olja. Oljna ogršča ima sicer večji % olja in je zelo podobna njej, vendar je ne priporočamo, ker je veliko bolj zahtevna glede zemlje, manj odporna proti pezebi kakor repica. Zato je tudi ne sejemo v naših razmerah. Repično seme ima v sebi 34—38% maščob in dobimo iz 100 kg semena ca 24 do 26 kg olja. Poleg olja dobimo pa še 60 do 65 kg oljnih tropin, ki so dragocena krepka krma za našo živino. Iz tega vidimo, da pridemo mnogo cenejše do maščobe s setvijo industrijskih rastlin, kakor pri vzreji prašičev. Proizvodnja 1 kg svinjske maščobe je mnogo dražja kakor proizvodnja 1 kg olja. Zaradi tega vam bo, kmetovalci razumljivo, zakaj se je že prejšnja leta in še posebno letos posvečala tolikšna pažnja, da bo plan

setve industrijskih rastlin v čisti kulturi in kot vmesni sadež izpolnjen in presežen. Potrebna maščoba je velika in predstavlja v naši prehrani najtežje vprašanje, kar pa zelo lahko omilimo ravno s setvijo oljnih rastlin.

Od živalskih škodljivcev so najhujši bolhači, repičar in zeljne stenice. Letos se niso pojavili na oljni repici, najučinkovitejše sredstvo proti njim so pa DDT pripravki.

Oljna repica bo kmalu dozorela in bo kmalu prišel čas ko jo bo treba požeti. Pri izbiri časa za žetev moramo paziti, da ne bomo oškodovani. Repico moramo večkrat pregledati na njivi, da ne zamudimo pravega časa za žetev. Če seme še ni dovolj zrelo, je bolj vodeno in ne vsebuje dovolj olja, če pa je repica prezrela, seme izpada in ga izgubimo. Seme je zrelo, kadar slišimo, da seme v luskah-stročkih škrobota. Ko njiva začne rdečkasto rumeneti jo bomo kosili po rosi. Se boljše je in manjšo izgubo bomo imeli, da jo zjutraj ali zvečer ob rosi žanjemo s srpom. V tem primeru jo bomo pustili dalj časa zoreti, da bo seme dobilo že rdeča lička in bo polje repice že rumečo. Gospodinje bodo najlaže ugotovile, saj imajo redno opravka s pridelovanjem semen.

Zanjemo previdno, da ne izgublamo seme. Sušimo jo lahko na polju v drobnih snopih in zloženo v stavke. Najboljše je, da jo takoj odpeljemo domov in jo sušimo pod streho v kozolcu. Kadar jo vozimo domov, bomo voz pokrili s ponjavo — plahto. Ko se slama in seme popolnoma osušita, jo omlatimo s cepci ali z mlatilnico.

Seme moramo temeljito posušiti, ker se zaradi visokega % maščobe hitro skvari. Priporočamo, da seme z luskinami vred. to je še neočiščeno razgrnete po podu ali še bolje na soncu in sicer v tankih plasteh. Razgrnjeno seme večkrat premešamo in ko je že popolnoma suho, ga prečistimo s sitom, če ga imamo pa večje količine pa s strojem. Če seme še ni dovolj suho, ga še posušimo in ga nato očiščene oddamo kmetijski drugi, kjer bomo dobili za oddano seme bone in nakazila za nakup olja. Koliko olja boste dobili pa lahko vidite iz sklenjene pogodbe.

Ze sedaj naj kmetovalci premislijo, koliko bodo v avgustu sejali repice in naj zato pri strnišni setvi puste za setev oljne repice najboljšo njivo. Kako je treba sejati in oskrbovati oljno repico bomo pa objavili pravočasno.

NASE EKONOMIJE

Že lani so člani Partije storili svojo dolžnost. Začeli so organizirati obdelovalno zadrugo. Takoj so skupno začeli obdelovati zemljo, ker jih je pa še premalo, da bi ustanovili in registrirali zadrugo, so si zamislili kar svoj plan in začeli skupno z obdelavo polja. V jeseni so sejali skupaj jesenske posevke, spomladaj pa vse začeto delo uspešno nadaljevali, mi pa smo jim priskočili na pomoč z različnimi semeni in umetnimi gnojili. Zadrugniki bodo tudi prevzeli ZE na Vršnih selih in pridobili s tem cca 350 ha zemlje, ki je sedaj večinoma zapuščena ali jo pa deloma uživajo agrarni interesi. Zadrugniki se zavedajo, da stojijo pred njimi ogromne naloge, upajo pa na pomoč organizacij ZB, OF, AFŽ in LMS.

Dolenjske Toplice se tudi pripravljajo za ustanovitev KDZ. Za enkrat imajo še ekonomijo, upajo pa, da bodo še kmalu ustanovili KDZ. V jeseni so že prijeli za skupno obdelavo, čeprav so bile šele 3 družine.

Naše zadrugne ekonomije, niso izvršile svojega namena, kajti s svojim delom niso dajale vzgleda privatnim gospodarstvom, kako se gospodari na nov socialistični način. Kje so vzroki? Vsak pošten državljan skrbi za to, da bo vse obdelal, upravni odbori naših KZ, se pa tega ne zavedajo in mislijo, da zemlja ZE ni njihova. Na ekonomije gledajo s tega stališča, da jim bo ekonomija prinesla propast, ne pa vzgled za novo socialistično gospodarstvo na vasi. Če se vprašamo, kako si bo naš kmet izboljšal življenje, lahko ugotovimo da edino na ta način, da bo obdelal sleherni košček zemlje, kajti velja še vedno star pregovor: »Čim več boš sejal, tem več boš žel!« Na vasi je še dovolj ljudi, ki bi lahko priskočili na pomoč za obdelavo zemlje na ekonomijah, le-ti naj bi se zavedali, od kje pride hrana, ki jo dobijo na karte in resno zgrabili za delo, pa ne bi bilo toliko kritike in godrnjanja prav z njihove strani, kajti tudi to bi bil delež k našemu živliskemu fondu. Za dvig maščobnega fonda bi lahko ekonomije veliko pripomogle s sejanjem oljnih rastlin in naj bo tudi v tem letu njihova naloga, da sejejo čim več sončnic in bučnic.

KZ Mirna peč, njen upravni odbor trdi, da je nemogoče dobiti pri njih delovno silo za obdelavo ekonomije, mi pa vemo, da je prav tam pri njih dovolj delovne sile, potreben je le pravičen pristop k ljudem.

KZ Birčna vas. Tu je tajnik KZ tov. Vindišman, ki se zelo zanima za to, da ne bi ekonomija preveč napredovala, zato ni dovolil v jeseni oskrbovalcu živine, da bi živino pasel in s tem prihranil

mного krme. Letos, ko je prevzel vodstvo ekonomije mlad fant Hrovat, je ta prosil tov. Vindišmana za pomoč pri organizaciji dela na ekonomiji, a ta mu je gladko odvrnil, da naj sam dela. Tak odgovor ni v vzpodbudo mladini, ki hoče delati in prosi za pomoč starejše ljudi, in ga je zmožen dati le človek starega kova, ki še ni dorasel današnji socialistični miselnosti.

Lahko pa pohvalimo nekatere ekonomije, ki zavzemajo pravo stališče, kakor na primer ekonomija KZ Straža v Jurki vasi, ki je s svojim gospodarjenjem vzgled vsem ostalim ekonomijam v okraju.

Zadrugne kličejo na pomoč, rade bi organizirale delo po normah, vendar ne morejo priklicati normirca iz poverjenstva za kmetijstvo, da bi jim pri delu pomagal, da postavijo norme. Prav tako rabijo zadrugne tudi ostale inštruktorje, saj niso kos vsem nalogam.

Kako pa je s kapitalno gradnjo? Zadrugne gradnje in zadrugni domovi imajo mir pred referentom za kapitalne gradnje, ki ga poverjenstvo za enkrat še nima. Je pa tembolj agilen tov. prejšnji referent, ki še vedno z nekakšnim terorjem, prav kakor »šiba božja« biča posamezne zadrugne, ki hočejo samoiniciativno graditi in adaptirati. KDZ Trška gora se trudi, da bi adaptirala hlev, bivši referent pa tega še danes ne dovolj in izjavlja, da bo poklical iz Ljubljane posebno komisijo, ki bo delo ustavila v primeru, če začnejo zadrugniki z adaptacijo hleva. Sili jih, da morajo postaviti nov hlev in na žalost na tistem prostoru, preko katerega bo letošnje leto stekla cesta Bratstvo-edinstvo Zagreb—Ljubljana. Zakaj še ni zgrajen zadrugni dom v Dolenjskih Toplicah? Vkljub gradbenemu materialu, katerega je v te namene dovolj na razpolago, tov. Pelko iz Dol. Toplic ne more dobiti 4000 zidakov, da bi dogradil zadrugni dom. Opeka mu je bila dodeljena v Beli cerkvi potom referenta za kapitalne gradnje — tov. Turka, tov. Pelko je poslal v Belo cerkev tovorni avtomobil, da bi pripeljal opeko, a opeke ni dobil niti toliko, da bi vsaj takrat napolnili avto, ampak se je moral avtomobil prazen vrniti nazaj v Dolenjske Toplice in uprava za gradnjo zadrugnega doma je morala vožnjo vseeno plačati. V Beli cerkvi se gradnja doma ne gane nikamor, temelji, ki so bili izkopani so se že zasuli, opeka, ki čaka na zadrugni dom, stoji že od lanskega leta in razpada pod vplivom vremenskih nepravil. Komu naj to pripisemo? Nikakor ne moremo prišteti te krivde skupnosti, pač pa slabemu vodstvu. Kdo bo poravnal škodo, katera je nastala?

PKP pri OKKPS Novo mesto

Ali tudi ti nabiraš zdravilna zelišča?

Nabiranje zdravilnih zelišč se je v zadnjem času zelo poživilo, predvsem v tistih krajih, kjer so ljudje točno seznanjeni, katera zelišča se nabirajo, kakšna je cena in kakšne ugodnosti imajo nabiralci pri prodaji suhih zdravilnih zelišč. O tem bi morali biti že vsi seznanjeni, kateri imajo zanimanje za nabiranje zdravilnih zelišč, toda imamo še takšne KZ, KLO in krajevne organizacije, ki ne polagajo prav nobene važnosti nabiranju in odkupu zdravilnih zelišč, ter ne seznanjajo ljudi, katera zelišča se nabirajo, kako jih je potrebno sušiti, ter kakšne ugodnosti imajo nabiralci pri prodaji suhih zelišč. Takšne KZ, KLO in krajevne organizacije bomo v bodoče javno opozorili na njihove dolžnosti.

Kakšne ugodnosti imajo nabiralci zdravilnih zelišč, vidimo lahko na sledečih primerih: Za 10 kg baldrijanovih korenin dobi nabiralec din 1500; od tega zneska si lahko kupi 10 m blaga za perilo ali ženske predpasnike, za katero bo plačal 375 din; torej zasluži za 10 m blaga in din 1125 din. Za 20 kg khrlikovega lubja dobi nabiralec 500 dinarjev, od tega zneska si lahko kupi razno blago po nižjih enotnih cenah, n. pr. 5 parov ženskih nogavic za din 125, ter mu ostane še din 375. Za 20 kg listov robide, ki se se zelo hitro nabirajo, dobi nabiralec din 340. Od tega zneska si lahko nabavi za din 51 raznega blaga po nižji enotni ceni. Radi pomanjkanja prostora ne moremo navajati primerov za vsa zelišča, toda ugodnosti in zaslužek je pri vseh zeliščih približno enak.

V mesecu juniju bomo nabirali poleg zdravilnih zelišč, katera smo navedli v našem listu dne 18. maja t. l., še naslednja zelišča:

Crni bezeg: Nabiramo cvet tako, da potrgamo ali porežemo cele kobule, ter ga na hitro posušimo na soncu. Suho cvetje otepemo na rešetko tako, da dobimo samo cvetje brez pecljev. Posušeno cvetje mora biti lepe svetlo rumene barve. Cena: kg po din 54.

Akacija: Nabiramo cvet tako, da ga posmukamo; cvet sušimo približno 5 ur na soncu, ter dokončno v senci. Posušeno cvetje mora biti lepe bele barve. Cena: kg po din 50.

Ranjak (zajčja deteljica): Nabiramo cvet, katerega posušimo kot akacijo. Cena: kg po din 40.

Arnika: Nabiramo cvet, katerega posušimo v senci na prepihu. Cena: kg po din 64.

Plavica (modriš): Nabiramo cvet skupaj s čašo (glavico). Posušimo kakor arniko. Cena: kg po din 160.

Lipa: Nabiramo cvet takoj ko se prične cvetje odpirati. Lipovo cvetje moramo sušiti le v senci. Cena: kg po din 48.

Robida: Nabiramo liste, kateri morajo biti lepi zeleni. Robido zelo uspešno nabiramo s smukanjem. V tem slučaju nam je potrebna rokavica, obšita z usnjem, ali pa ovijemo roko s krpami. Nabiraj samo liste brez vršičkov. Sušimo nekaj ur na soncu ter dokončno v senci. Cena: kg po din 17.

Malina: Nabiramo liste na enak način kot robido, tudi sušenje je enako kot pri robidi. Cena: kg po din 18.

Jedilni kostanj (domači kostanj): Nabiramo lepe zelene liste, katere lahko posušimo na soncu. Cena: kg po din 16.

Njivska preslica: Nabiramo celo rastlino, katero na hitro posušimo, da ostane lepe zelene barve. Paziti moramo, da ne zamenjamo njivske preslice z močvirsko, katera raste ob vodi in močvirju. Cena: kg po din 15.

Jetičnik: Nabiramo celo rastlino v času cvetenja. Sušimo v senci. Cena: kg po din 42.

Rumeni regrat: Nabiramo celo rastlino tako, da odrežemo toliko korenine, da se držijo listi skupaj. Cena: kg po din 40.

Bela vrba: Nabiramo lubje mladih vej v starosti največ 4 let. Lubje mora biti popolnoma gladko. Olupimo ga, kakor khrliko tako, da je v ceveh. Paziti moramo, da ne nabiramo lubje drugih vrb. Cena: kg po din 22.

KLO v Dol. Toplicah se zelo trudi, da bo posejana tudi ogrožena zemlja

KLO je že takoj v zgodnji spomladi ukrenil vse potrebno, da bodo vse parcele pravočasno in načrtno obdelane in posejane. Na množičnih sestankih posameznih vasi so določili vse potrebno, da bo setev točno in pravilno izvršena. Večina posestnikov je uvidela potrebo planske setve ter oskrbela, da bo tudi ogrožena zemlja pravilno obdelana. Največ težav je v vasi Selišče, kjer je posestnica obširnega polja Medic Ana, obdeluje polje pa njen sin, ki je doma. Mati se je namreč preselila k hčerki v Dol. Sušice. V družini ni pravega razmerja. Sin, ki je doma in ima za obdelovanje polja potrebno živino, noče polja tako obdelati kot je potrebno. Izgovarja se na mater, da je njeno posestvo in da naj ona obdela in oddaja določene količine poljskih pridelkov. Mati pa zopet pravi, da živi sin na posestvu, naj torej on obdela polje in oddaja predpisane količine. Ostalo je na posestvu cca 1 ha neobdelane zemlje. Sin je dobil odločbo, da na tem hektarju poseje industrijske rastline. Odločbo je vrnil, češ, da on ne bo sejal. KLO je poklical mater in sina, da bi se dogovorila glede posetve ogrožene parcele. Po večurnem

prerekanju je sin odločbo sprejel, toda jo je takoj drugi dan vrnil. Pozvan na UDV se je končno odločil, da zadosti nujni potrebi. Sosedje trdijo, da je izbral za posetev industrijskih rastlin najslabšo njivo, na kateri setev najbrže ne bo uspevala. Koliko je to resnično se bo videlo, ko bo setev dozorevala.

Nekaj sličnega je na posestvu posestnika Pureberja v isti vasi, kjer ni delovne sile. Medic in Pureber sta v sorodstvu in bi se z dobro voljo sorodnikov dalo vse urediti. Na posestvu gospodinje Sobar na Dol. Sušicah, kjer je tudi zaradi pomanjkanja delovne sile posestvo ogroženo, se je setev oskrbela na ta način, da se je del zemlje oddal v najem in je tako vse zadovoljivo obdelano, ker je skupno vsa vas pomagala pri delu. Popis setve je še. Delo pa je zelo otežkočeno, ker kmetijski referent, ki je odgovoren za to delo, ne kaže nikakršnega zanimanja. Hotel bi imeti le plačo in živilsko nakaznico, delati pa ne. Tako leži vse delo le na tajnici KLO, ki je vsled svoje vestnosti in marljivosti z delom preobremenjena. Delo se ji pa še pomnožuje, ker je predsednik KLO na delu z brigado v kočevskih gozdovih.

